

IZBA GOSPODARCZA GASTRONOMII POLSKIEJ

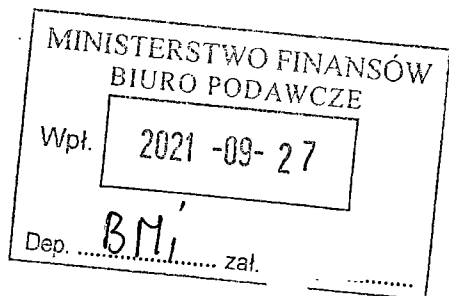
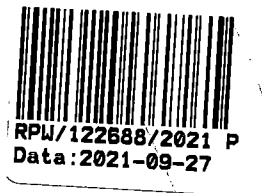
Integrujemy Przedsiębiorców!

Warszawa, 27 września 2021 r.

Izba Gospodarcza Gastronomii Polskiej

ul. Puławska 38

05-500 Piaseczno

Szanowny Pan Minister Tadeusz Kościński

Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

PETYCJA

W SPRAWIE WPROWADZENIA JEDNOLITEJ STAWKI VAT – 5% NA USŁUGI I PRODUKTY GASTRONOMICZNE I CATERINGOWE

I. Oznaczenie Podmiotu wnoszącego petycję

Izba Gospodarcza Gastronomii Polskiej z siedzibą w Piasecznie, pod adresem: ul. Puławska 38, 05-500 Piaseczno, będącego równocześnie adresem do korespondencji, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców oraz Rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000851744, posiadająca REGON: 386628618, NIP: 1231472372, dalej zwana „IGGP”.

IGGP jest organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą na zasadzie dobrowolności 816 przedsiębiorców z sektora gastronomii oraz powiązanych z branżą gastronomiczną, w tym prowadzących działalność szkoleniową i doradczą. IGGP działa na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710 z późniejszymi zmianami).

II. Przedmiot petycji

Przedmiotem niniejszej petycji jest żądanie zmiany przepisów prawa poprzez wprowadzenie na wszystkie usługi i produkty gastronomiczne i cateringowe (w tym żywność i napoje) - jednolitej stawki podatku od towarów i usług (podatku VAT) według **stawki 5% (pięć procent)**.

UZASADNIENIE

IGGP działając w imieniu swoich członków tj. przedsiębiorców z sektora gastronomii oraz powiązanych z branżą gastronomiczną oraz wszystkich przedsiębiorców którzy ucierpieli przez lockdown trwający 9 miesięcy, zwraca się z petycją o wprowadzenie zmian przepisów prawa podatkowego w ten sposób, by dla wszystkich usług i produktów gastronomicznych i cateringowych (w tym żywności i napojów) obowiązywała jednolita stawka podatku od towarów i usług (podatku VAT) tj. **stawka 5% (pięć procent)**.

Polska gastronomia to ponad 76 tysięcy lokali, które generowały niemalże 37 mld złotych krajowego PKB. Sektor ten jest zróżnicowany i podzielony na sektory, które cechują się różnymi koncepcjami gastronomicznymi, wśród których można wyróżnić między innymi:

- punkty typu fast-food oraz lokale sezonowe,
- bary, puby,
- kawiarnie, restauracje z obsługą kelnerską,
- kluby i dyskoteki,
- sale weselne i bankietowe,
- restauracje hotelowe.

Każdy z tych sektorów gastronomii cechuje się inną koncepcją biznesową, kosztami prowadzenia działalności czy sposobem pozyskania i dotarcia do klienta. Branża gastronomiczna, w zależności od okresu roku, zatrudniała około miliona osób, wśród których przeważają osoby młode, poniżej 26 roku życia, które często dopiero zaczynają swoją karierę zawodową. W przeważającej ilości przypadków jest to pierwsza praca dla takich osób, często „dorywcza” tj. w niepełnym wymiarze godzin – jako forma dodatkowego zarobku w czasie wakacji czy studiów. Co istotne branża gastronomiczna skupia przede wszystkim mikro i małych przedsiębiorców, którzy niejednokrotnie w dużo większym stopniu zostali dotknięci zmianami regulacyjnymi w branży w czasie epidemii COVID-19.

Przez ubiegłe lata, a szczególnie ostatnie półtora roku wprowadzone zmiany regulacyjne, wywarły istotny, negatywny wpływ na branżę gastronomiczną, stanowiąc znaczne obciążenie tej działalności.

Wśród tych negatywnych zmian można wskazać w szczególności:

1. zmianę interpretacji przepisów przez organy podatkowe dotyczących stawki VAT sprzedaży posiłków gotowych na wynos i w dowozie (2016 r.) – co doprowadziło do wzrostu stawki VAT z 5 % do 8 %,
2. stopniowy wzrost minimalnej stawki godzinowej za pracę i zlecenie (2017 r.) – wzrost płacy minimalnej przełożył się na wysokość kosztów zatrudnienia,

3. zakaz handlu w niedzielę (2018 r.) – wprowadzenie zakazu działalności, skutkowało tym, że restauracje straciły kilkadziesiąt procent obrotu, przy minimalnym ograniczeniu kosztów najmu czy zatrudnienia,
4. obniżenie stawki podatku dochodowego dla osób poniżej 26 roku życia (2019 r.) – skutkowało koniecznością wprowadzenia efektywnych podwyżek dla osób od 26 roku życia, żeby wartość wynagrodzenia dla całej obsługi była na tym samym poziomie,
5. podwyżka akcyzy na wyroby alkoholowe (2020 r.) oraz planowane wprowadzenie podatku cukrowego (2020 r.) – spowodowało (spowoduje) wzrost kosztów zakupu surowca wykorzystanego w ramach usługi gastronomicznej,
6. rosnąca inflacja – powoduje wzrost cen surowców (głównie warzyw i owoców) i co za tym idzie podwyższenie kosztów bezpośrednich w branży gastronomicznej,
7. wprowadzenie kas on line w tym roku (2021 r.).
8. określenie branży gastronomicznej mianem „wysokiego ryzyka” co skutkowało, brakiem rąk do pracy po 27 maja 2021 r. kiedy skończył się drugi (7-mio miesięczny) lockdown.

Powyższe zmiany skutkują znacznym zmniejszeniem rentowności działalności a także wzrostem cen usług dla klientów. Co więcej szeroko pojęta gastronomia jest tym sektorem gospodarki, który został **najbardziej dotknięty** przez obostrzenia i zakazy wprowadzone z uwagi na pandemię COVID-19. Skutki pandemii i związane z tym reperkusje dotyczą ten sektor w dalszym ciągu i dotykać będą jeszcze długi czas po zniesieniu wszystkich obostrzeń, bowiem ludzie mają obawy i ograniczają w dużym stopniu korzystanie z usług gastronomicznych. Prognozy ekspertów i przedsiębiorców w naszej branży są pesymistyczne i wiele z nich podjęło decyzję o zakończeniu prowadzenia działalności lub rozważa przedsięwzięcie takich kroków przede wszystkim przez brak rentowności tego rodzaju działalności. Powyżej opisane czynniki regulacyjno - ekonomiczne, spotęgowane dodatkowo obecną sytuacją epidemiologiczną i pandemią COVID-19, wpływają negatywnie na rentowność tej działalności, skutkując bankructwem wielu działalności i decyzjami przedsiębiorców o zakończeniu prowadzonej działalności, których skala według różnych źródeł szacowana jest na ok. 15.200 firm (ok. 20 %).

Bardzo ważnym aspektem trudnej sytuacji jest fakt braku wystarczającej pomocy ze strony Skarbu Państwa , a szczególnie braku subwencji PFR 2.0, która to pomoc została ograniczona tylko do 15.500 firm ze wszystkich 76.000 lokali gastronomicznych , które zostały zamknięte.

Podkreślić należy, że usługi gastronomiczne i cateringowe cechują się niepowtarzalnością i pracochłonnością. Przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 Nr 54, poz. 535 t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 106, dalej „ustawa o VAT”) nie określają, jak należy rozumieć pojęcie usługi restauracyjne i cateringowe. Pomocna w tym zakresie może być treść rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U.UE L z 23 marca 2011 r., dalej

„Rozporządzenie”). Zgodnie z art. 6 Rozporządzenia usługi restauracyjne i cateringowe oznaczają usługi polegające na dostarczaniu gotowej lub niegotowej żywności lub napojów albo żywności i napojów, przeznaczonych do spożycia przez ludzi, wraz z odpowiednimi usługami wspomagającymi pozwalającymi na ich natychmiastowe spożycie. Dostarczanie żywności lub napojów lub żywności i napojów stanowi jedynie element większej całości, w której muszą

przeważać usługi. Usługi restauracyjne polegają na świadczeniu takich usług w lokalu należącym do usługodawcy, podczas gdy usługi cateringowe polegają na świadczeniu takich usług poza lokalem usługodawcy. **Za usługi cateringowe i restauracyjne nie uznaje się dostawy gotowej lub niegotowej żywności lub napojów albo dostawy gotowej lub niegotowej żywności i napojów, wraz z ich transportem lub bez niego, ale bez żadnych innych usług wspomagających.**

Podsumowując powyższe wskazać można na następujące cechy gastronomii, które czynią ją niepowtarzalną i niejednorodną:

- gastronomia nie jest sklepem spożywczym, a pracą,
- gastronomia to nie odsprzedaż towarów, a produkcja wyrobów do spożycia na miejscu lub na wycieczki,
- ceny w lokalu gastronomicznym są kształtowane nie tylko przez cenę surowca, ale także przez koszt czynszu, koszt obsługi, jak również pozostałe koszty operacyjne, w tym utrzymanie bezpieczeństwa sanitarnego w lokalu, które w okresie epidemii wzrosły znacząco.

Z uwagi na wejście w życie przepisów dotyczące tzw. nowej matrycy stawek VAT i wiążącej informacji stawkowej – usługi gastronomiczne są zasadniczo objęte stawką 8 % (osiem procent). Od tej reguły jednak obowiązują liczne wyjątki dotyczące w szczególności m.in. serwowania napojów alkoholowych i bezalkoholowych czy potraw z owocami morza, które to usługi objęte są wyższą stawką VAT.

Powyżej opisana sytuacja prowadzi niejednokrotnie do absurdalnych sytuacji, w których dla przykładu potrawa makaronowa z grzybami opodatkowana jest 8% stawki VAT, podczas gdy podobna potrawa tylko z owocami morza już stawką 23% VAT. Z uwagi na powyższe, a także logikę systemu istnieje wiele argumentów przemawiających za tym by wszystkie usługi gastronomiczne – ze względu na ich specyfikę i kompleksowość – objęte były jednolitą NIŻSZĄ stawką podatku VAT.

Już 21 września 2020 r. IGGP składała na ręce Pana Ministra Petycję objęcia jednolitą NIŻSZĄ stawką podatku VAT wszystkich produktów i usług gastronomicznych i cateringowych jednolitą stawką podatku od towarów i usług – 8 % (osiem procent).

Obecnie (dodatkowe 7 miesięcy lockdownu) sytuacja branży jest wielokrotnie gorsza, stąd żądanie idące dalej, czyli wprowadzenie JESZCZE NIŻSZEJ stawki – **5 % (pięć procent).**

Wskazujemy, że poszczególne Państwa UE opracowują i wprowadzają szereg rozwiązań, które mają na celu pobudzenie w naturalny sposób sektora gastronomicznego, zwiększenie zyskowności biznesu gastronomicznego i wykreowanie popytu na te usługi, który w dobie pandemii uległ drastycznemu spadkowi. Najczęściej stosowanym i jednocześnie relatywnie najprostszym regulacyjnie rozwiązaniem, jakie zdecydowały się wdrożyć Państwa UE celem

wsparcia sektora gastronomicznego, jest obniżka stawki podatku VAT na usługi gastronomiczne (cateringowe). Celem przykładu można w tym miejscu wskazać w szczególności:

- 1) Austrię, która obniżyła stawki VAT z 10 % do **5 %**,
- 2) Chorwację, która obniżyła stawki VAT z 20 % **do 5 %** od lipca 2020 r. do stycznia 2021 r.
- 3) Belgię, która obniżyła stawki VAT z 12 % **do 6 %** do końca 2020 r.;
- 4) Cypr, który obniżył stawki VAT **do 5%** na usługi gastronomiczne do końca 2021 r.,
- 5) Bułgarię, która obniżyła stawki VAT o **11 punktów %** na te usługi do końca 2021 r.,
- 6) Niemcy, które stosowały niższą stawkę VAT do 7% na usługi gastronomiczne do końca 2021 r. (w okresie do końca 2020 r. obniżka stawki **do 5%**),
- 7) Czechy, gdzie obniżono stawki VAT o **5 punktów %** od początku roku 2021r.,

Polska mogłaby być tym samym chlubnym wyjątkiem jeśli chodzi o pomoc branży, która ucierpiała najbardziej w czasie epidemii.

Podkreślenia wymaga, że maksymalne obniżenie i uproszczenie opodatkowania usług gastronomicznych do poziomu jednolitej, niższej stawki VAT na poziomie 5 % jest zasadne, z tego względu, że:

1. usługa gastronomiczna ma niepowtarzalny charakter i stanowi usługę kompleksową,
2. usługa gastronomiczna składa się głównie z pracy tj. można wskazać, że to praca ludzka w zakresie przygotowania i podania posiłku i napoju, a zatem zasadne jest by usługi pracochłonne były opodatkowane obniżoną stawką podatku VAT,
3. obniżka stawki VAT może doprowadzić do wzrostu obrotów i pobudzenia sektora gastronomicznego, w tym popytu na te usługi – co z kolei w konsekwencji doprowadzi do zasilenia budżetu Państwa w wyższe wpływy z tytułu podatku dochodowego,
4. zakup usługi gastronomicznej dla celów biznesowych i tak nie skutkuje obniżką podatków po stronie kupującego tj. kupujący nie odlicza VAT i nie ujmuje takiego zakupu w kosztach (wykreowanie dodatkowej sprzedaży w gastronomii wprost proporcjonalnie przekłada się na wpływy podatkowe).
5. produkty gastronomiczne są produktami specyficznymi odróżniającymi się od produktów detalicznych sprzedawanych w sklepach, np. piwo beczkowe, kawa, herbata a nawet woda.

Nowe przepisy w zakresie podatku VAT (matryca VAT) weszły w życie z dniem 01 lipca 2020 r., w porównaniu do stanu sprzed 01 lipca 2020 r., rozszerzono listę produktów i usług gastronomicznych opodatkowanych wyższą stawką np. o owoce morza oraz posiłki, których składnikami są owoce morza, czy też o kostki lodu kupowane do lokali od zewnętrznych

dostawców. Odnosząc się do regulacji unijnych nie wydaje się, że taka regulacja wynika z wymogów prawa UE. Dyrektywa 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej przewiduje możliwość stosowania przez państwa członkowskie jednej lub dwóch stawek obniżonych, przy czym mają one zastosowanie do poszczególnych kategorii towarów i usług wskazanych w załączniku nr III. W ramach towarów spożywczych i usług gastronomicznych stawkami obniżonymi mogą być objęte:

1. środki spożywcze (łącznie z napojami, ale z wyłączeniem napojów alkoholowych) przeznaczone do spożycia przez ludzi i zwierzęta, żywe zwierzęta, nasiona, rośliny oraz składniki zwykle przeznaczone do produkcji środków spożywczych; produkty zwykle przeznaczone do użytku jako dodatek lub substytut środków spożywczych oraz
2. usługi restauracyjne i cateringowe, z możliwością wykluczenia dostawy napojów (alkoholowych lub bezalkoholowych).

Mając na uwadze powyżej poczynione rozważania, w ocenie IGGP za zgodne z ww. dyrektywą należałoby uznać opodatkowanie wszystkich usług restauracyjnych (gastronomicznych) i cateringowych (w tym dostawy napojów) jednolitą, preferencyjną stawką 5% (pięć procent) VAT. Wprowadzenie takiego rozwiązania zarówno przyczyni się do uproszczenia systemu opodatkowania VAT w gastronomii, stanowić będzie bodziec mający na celu napędzenie gastronomii w czasie pandemii COVID-19 i przyniesie wiele innych wymiernych skutków, które zostały opisane w niniejszej petycji. Podkreślenia wymaga, że wprowadzone zmiany w VAT oraz obecna sytuacja w Polsce i na świecie skutkować będzie m.in. wzrostem cen, a tym samym dalszym spadkiem popytu na usługi gastronomiczne. Powyższe z kolei przełoży się na PKB oraz wpływy z tej działalności do budżetu Państwa.

Zauważyć należy, że ujednoczenie stawki VAT zgodnie z niniejszą petycją – poza innymi wymiernymi skutkami, opisanymi w niniejszym piśmie – w ogólnym rozrachunku skutkować będzie wzrostem dochodów budżetu Państwa pomimo „obniżenia” stawki VAT, bowiem zmiany te przełożą się na ceny usług, a tym samym umożliwią pobudzenie popytu na usługi i odnowienie zainteresowania klientów tymi usługami w trudnych czasach pandemii.

Dodatkowo w tym miejscu warto odwołać się do koncepcji opodatkowania świadczeń kompleksowych wypracowanej przez Trybunał Sprawiedliwości UE w wydanych orzeczeniach na podstawie pierwotnie obowiązującej Szóstej Dyrektywy Rady (77/388/EWG) oraz obecnie obowiązujące dyrektywy VAT. W szczególności w wyroku w sprawie C-349/96 Card Protection Plan Ltd, Trybunał uznał, że każde świadczenie usług powinno być, co do zasady, traktowane jako świadczenie odrębne i niezależne. Jeżeli jednak dwa lub więcej niż dwa świadczenia (czynności) dokonane przez podatnika na rzecz konsumenta są ściśle powiązane, że obiektywnie tworzą w aspekcie gospodarczym jedną całość, której rozdzielenie miałyby

sztuczny charakter, to wszystkie te świadczenia lub czynności stanowią jednolite świadczenie dla celów podatku od wartości dodanej.

Powyższe stanowi kolejny argument przemawiający za zasadnością wprowadzenia obecnie opodatkowania wszystkich produktów i usług gastronomicznych i cateringowych jednolitą stawką podatku od towarów i usług – 5 % (pięć procent).

Pragniemy przypomnieć, że Ministerstwo Finansów razem z Ministerstwem Rozwoju rozważało już wprowadzenie 5% stawki VAT na usługi gastronomiczne. Jak informowała PAP w dniu 6 kwietnia 2021 r. wiceminister finansów Jan Sarnowski informował, że „proponowana zmiana spowodowałaby obniżenie dochodów budżetu państwa z podatku od towarów i usług o ok. 1,47 mld zł w skali roku. Minister Sarnowski wskazał obniżenie stawki VAT do 5 % dla dań i posiłków jako rozwiązanie o istotnych zaletach. Oznaczałoby to, że dla kategorii żywności dostarczanej w placówkach gastronomicznych stosowana byłaby jednolita stawka podatku VAT. Takie rozwiązanie wyeliminowałoby niepewność podatników co do opodatkowania czynności dostarczania żywności np. "na wynos" i "na miejscu"”.

W kontekście braku realnej propozycji pomocowej dla branży gastronomicznej w ramach Krajowego Programu Odbudowy, można z 770 mld zł unijnych środków wzmocnić polską gastronomię kwotą $3 \times 1,47 \text{ mld zł} = 4,41 \text{ mld zł}$ (obniżenie stawki VAT do 5% przez 3 lata). Umożliwi to szybsze wyjście z kryzysu wywołanego przez COVID-19 firmom gastronomicznym, a środki te zainwestują m.in. w rozwój, infrastrukturę oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Nabiera ta obniżka również znaczenia w kontekście rozważanych kolejnych okresów lockdown w sytuacji planowanych przez rząd kolejnych fal COVID-19.

III. Podsumowanie

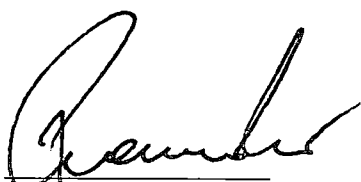
Branża gastronomiczna to niepowtarzalny sektor gospodarki, który stanowi istotny jej składnik. Powyżej opisane zmiany regulacyjne i ekonomiczne, pogłębione pandemią COVID-19 - przełożyły się na istotne zmniejszenie rentowności biznesów w ramach usług gastronomicznych i doprowadziły do podjęcia przed wielu przedsiębiorców decyzji o zakończeniu prowadzonych działalności. Wskazać należy, że proponowane zmiany regulacyjne tj. **wprowadzenie jednolitej stawki VAT – 5 % dla wszystkich produktów i usług gastronomicznych i cateringowych** – wywrze pozytywnych wpływ dla całej branży gastronomicznej. Podkreślenia wymaga, że wprowadzenie proponowanych zmian powinno doprowadzić do pobudzenia sektora obciążonego zmianami regulacyjnymi, które miały miejsce na przestrzeni minionych lat - przyczyniając się do wzrostu popytu na usługi gastronomiczne (poprzez obniżenie cen usługi), a tym samym wzrostem PKB.

Mając na uwadze powyżej przedstawione argumenty w imieniu IGGP przedkładamy niniejszą petycję i **wnosimy o wprowadzenie zmian przepisów prawa podatkowego w ten sposób, by dla wszystkich produktów i usług gastronomicznych i cateringowych (w tym żywności i napojów) obowiązywała jednolita stawka podatku od towarów i usług (podatku VAT) tj. stawka 5% (pięć procent).**

Zgoda na ujawnienie nazwy wnoszącego petycję na stronie internetowej organu

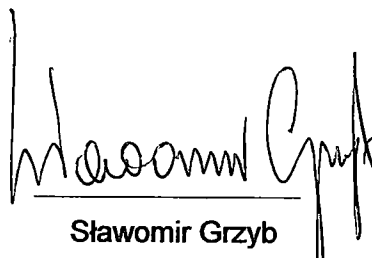
Niniejszym w imieniu Izby Gospodarczej Gastronomii Polskiej z siedzibą w Piasecznie, mając na uwadze art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1195 z późn. zm.) oraz przepisy w zakresie RODO i ochrony danych osobowych – wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję (lub urzędu go obsługującego) danych osobowych – nazwy Izby Gospodarczej Gastronomii Polskiej z siedzibą w Piasecznie.

W imieniu Izby Gospodarczej Gastronomii Polskiej:

Jacek Czauderna

Prezes Zarządu IGGP

Sławomir Grzyb

Sekretarz Generalny IGGP

Do wiadomości:

Sz. P. Mateusz Morawiecki – Prezes Rady Ministrów

IZBA GOSPODARCZA
GASTRONOMII POLSKIEJ
05-500 Piaseczno, ul. Puławska 38
tel. 22 243 40 99
REGON: 386628618, NIP: 1231472372